

راهنمای مدیریت شرایط اضطراری در صنعت نفت

MOP-HSED-GI-204(1)

اداره کل HSE و پدافند غیرعالم

جمهوری اسلامی ایران

وزارت نفت

اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پدافند غیرعامل

راهنمای مدیریت شرایط اضطراری در صنعت نفت

MOP-HSED-GI -204 (1)

مطابقت دارد

محل درج مهر اعتبار

صفحه ۲ از ۲۲	راهنمای مدیریت شرایط اضطراری در صنعت نفت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پدافند غیرعامل
	MOP-HSED-GI-204(1)	

فرم مشخصات سند:

عنوان سند: راهنمای مدیریت شرایط اضطراری در صنعت نفت			
شناسه سند: MOP-HSED-GI-204 (1)			
شرح	تعداد صفحات	شماره ویرایش	تاریخ
جهت بررسی و اظهار نظر	۲۹	صفر	۹۵/۰۸/۱
جهت اجرا	۲۲	یک	۹۸/۰۱/۲۴

شماره اصلاحیه	تاریخ	شماره بخش / بخش‌های تغییر یافته	شماره صفحه / صفحات

		محل درج مهر اعتبار
---	---	--------------------

این سند در پنجاه و چهارمین جلسه شورای هماهنگی مدیران HSE وزارت نفت مورخ ۱۳۹۸/۰۱/۲۴ به تصویب رسید و از تاریخ تصویب معتبر و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجراست.

صفحه ۳ از ۲۲	راهنمای مدیریت شرایط اضطراری در صنعت نفت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست، پدافند غیرعامل
	MOP-HSED-GI-204(1)	

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۴	۱. هدف
۴	۲. دامنه کاربرد و محدوده تأثیر
۴	۳. مسئولیتها و ضمانت اجرا
۵	۴. الزامات و مستندات مرجع
۵	۵. تعاریف
۹	۶. اقدامات
۹	۶-۱- تهیه طرح مدیریت شرایط اضطراری
۱۵	۶-۲- ایجاد سامانه‌های ارتباطی و اطلاع رسانی وقوع حوادث و اعلام هشدار اضطراری
۱۶	۶-۳- پیش بینی منابع و آمادگی تجهیزات شرایط اضطراری
۱۶	۶-۴- ایجاد مرکز پایش و فرماندهی ایمنی و شرایط اضطراری
۱۸	۶-۵- تدارک ایستگاه فرماندهی صحنه
۱۹	۶-۶- واکنش در سطوح سه گانه شرایط اضطراری
۲۱	۶-۷- بازنگری و بهبود
۲۲	۷. پیوستها
۲۲	۷-۱- جدول مناطق متمرکز مشمول اقدام در سطح دو شرایط اضطراری

صفحه ۴ از ۲۲	راهنمای مدیریت شرایط اضطراری در صنعت نفت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست، پدافند غیرعامل
	MOP-HSED-GI-204(1)	

۱. هدف

هدف از این راهنما ارائه یک چارچوب یکپارچه جهت برنامه ریزی، سازماندهی و پیاده سازی سامانه مدیریت شرایط اضطراری در شرکت های اصلی، فرعی / تابعه و تاسیسات صنعت نفت به منظور مدیریت و کنترل اثربخش شرایط اضطراری و به حداقل رساندن خسارات جانی، مالی، اثرات زیست محیطی و بهداشتی آن می باشد.

۲. دامنه کاربرد و محدوده تأثیر

این راهنما برای کلیه شرکت های اصلی، فرعی / تابعه، مدیریت های مستقل ستادی و سایر واحدها و تاسیسات تابعه وزارت نفت و همچنین شرکت های بخش غیر دولتی صنعت نفت لازم الاجرا می باشد. تهیه مستندات تکمیلی از جمله رویه های اجرایی و دستورالعمل های کاری در صورتی که مغایرتی با چارچوب و کلیات این راهنما نداشته باشد، بلامانع است.

۳. مسئولیت ها و ضمانت اجرا

- بازنگری و به روز رسانی این راهنما بر عهده اداره کل HSE و پدافند غیرعامل وزارت نفت می باشد.
- مدیریت HSE شرکت های اصلی مسئولیت برنامه ریزی و هماهنگی جهت استقرار این سند در سطح شرکتها / واحدهای صنعت نفت و نظارت و کنترل استقرار آن را به عهده دارند.
- مدیران عامل شرکت های مشمول این سند، موظف به طرح ریزی و استقرار سیستم مدیریت شرایط اضطراری مطابق مفاد راهنما می باشند.

صفحه ۵ از ۲۲	راهنمای مدیریت شرایط اضطراری در صنعت نفت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پدافند غیرمartial
	MOP-HSED-GI-204(1)	

۴. الزامات و مستندات مرجع

۱. قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت مصوب ۱۳۹۱/۲/۱۹ مجلس شورای اسلامی
۲. ابلاغیه شماره ۹۴۹-۲۰/۲ مورخ ۹۷/۱۲/۱۴ وزیر نفت با عنوان شیوه نامه ساماندهی مدیریت شرایط اضطراری در صنعت نفت.
۳. راهنمای استقرار و توسعه نظام مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست در صنعت نفت. (ابلاغ شده طی نامه شماره ۱/۲۸-۳۸۴۳ مورخ ۸۱/۰۱/۲۴).
4. *NFPA 1600: Standard on disaster/emergency management and business continuity /continuity operation programs. 2016.*
5. *OGP, Incident management system for the oil and gas industry Good practice guidelines for incident management and emergency response personnel, 2014.*
6. *NFPA 1561, Standard on Emergency Services Incident Management System, 2014.*
7. *Petroleum and natural gas industries-offshore production installations- requirement and guidelines for emergency response. BS EN ISO 15544:2010.*

۵. تعاریف

حادثه: هر رویداد ناخواسته (برنامه ریزی نشده) که منجر به آسیب یا صدمه به کارکنان، دارایی فیزیکی (تجهیزات، تاسیسات)، اعتبار سازمان یا محیط زیست گردد.

شرایط اضطراری: وضعیتی غیرقابل انتظار و برنامه ریزی نشده با منشا طبیعی یا انسانی نظیر سیل، زلزله، انفجار، آتش سوزی، نشت و ریزش نفت و مواد شیمیایی، رها شدن گاز، حملات سایبری و... که می تواند باعث مرگ یا آسیب شدید به افراد و دارایی های فیزیکی، توقف کامل فرآیندها یا عملیات های صنعت نفت یا صدمات جدی زیست محیطی شود. شرایط اضطراری صنعت نفت در سه سطح مطابق جدول شماره یک تعیین می شود.

تبصره ۱: وقوع شرایط عملیاتی نظیر از سرویس خارج شدن دستگاهها، قطع خوراک، برق، آب خنک کننده، هوای ابزار دقیق و... که منجر به توقف اضطراری جزئی یا کلی (*Partial/Total Emergency Shut Down*) تاسیسات شود، در

صفحه ۶ از ۲۲	راهنمای مدیریت شرایط اضطراری در صنعت نفت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و انفجار غیرمجاز
	MOP-HSED-GI-204(1)	

دامنه این راهنما نبوده و در صورت بروز چنین وضعیتهایی باید بر اساس رویه‌های عملیاتی تاسیسات اقدام شود.

مناطق متمرکز: مناطقی است که در آن چندین تاسیسات نفت، گاز، پالایش، پتروشیمی به صورت متمرکز و در مجاورت هم قرار دارند (نظیر ماهشهر، عسلویه، خارگ و...).

سناریوی معتبر^۱: رویداد یا مجموعه رویدادهایی با پیامدهای شدید که پتانسیل ایجاد شرایط اضطراری را دارا بوده و وقوع آن به لحاظ منطقی محتمل و قابل باور باشد.

مدیریت شرایط اضطراری: فرایندی مستمر و هدفمند در شش مرحله شامل: پیش‌بینی، پیشگیری، حفاظت، آمادگی، واکنش و بازتوانی است که با هدف حفظ پایداری و تداوم حیات سازمان برای زمان وقوع وضعیتهای اضطراری، طرح‌ریزی و استقرار می‌یابد.

جدول یک- سطح بندی شرایط اضطراری در صنعت نفت

مثال	معیارها	سطح شرایط اضطراری
<ul style="list-style-type: none"> انفجار یا آتش‌سوزی‌های کوچک و قابل کنترل در چند تجهیز در یک واحد ریزش محدود مواد سمی و آلوده‌کننده که با روش‌های معمول قابل پاک‌سازی می‌باشد. 	<ul style="list-style-type: none"> به یک واحد/بخش/تاسیسات داخل شرکت/سازمان محدود است. تهدیدی برای واحدهای مجاور، جامعه محلی، محیط اطراف/محیط‌زیست، املاک و دارایی‌ها و اعتبار سازمانی وجود ندارد. قابلیت گسترش به سایر شرکت‌ها و محیط اطراف را ندارد. منابع داخلی شرکت/سازمان (پرسنل، تجهیزات) توانایی مدیریت و کنترل حادثه را داشته و دریافت کمک‌های بیرونی محدود به امداد پزشکی است. 	سطح یک
<ul style="list-style-type: none"> انفجار یا آتش‌سوزی‌های بزرگ یک واحد تأسیساتی ریزش مواد سمی و آلوده‌کننده که توانایی حرکت به سمت منابع محیط‌زیست را دارد. 	<ul style="list-style-type: none"> به درون شرکت/سازمان محدود بوده و امکان گسترش به تاسیسات و واحدهای مجاور وجود دارد. پتانسیل ایجاد خطر برای واحدهای مجاور، جامعه محلی، محیط اطراف/محیط‌زیست، املاک و دارایی‌ها و اعتبار سازمانی وجود دارد. منابع شرکت/سازمان توانایی مدیریت و کنترل حادثه را 	سطح دو

¹ Credible scenario

صفحه ۷ از ۲۲	راهنمای مدیریت شرایط اضطراری در صنعت نفت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و انفجار غیرمجاز
	MOP-HSED-GI-204(1)	

مثال	معیارها	سطح شرایط اضطراری
	نداشته و نیازمند پشتیبانی کلی از منطقه می باشد.	
<ul style="list-style-type: none"> انفجار و آتش سوزی بزرگ غیرقابل کنترل ریزش زیاد مواد سمی در حجم زیاد به منابع محیط زیست و ایجاد آلودگی های وسیع نشت گاز سمی نظیر H_2S در سطح وسیع 	<ul style="list-style-type: none"> پیامدهای حادثه به خارج از محدوده شرکت گسترش می یابد. تهدید یا آسیب جدی به جامعه محلی، محیط اطراف/ محیط زیست، املاک و دارایی ها و اعتبار سازمانی وجود دارد. با استفاده از منابع موجود در منطقه قابل کنترل نبوده و نیازمند اقدامات فوری و مستقل سایر دستگاهها و ارگانها و پشتیبانی کلی در سطح محلی، منطقه ای و ملی می باشد. 	سطح سه

طرح واکنش در شرایط اضطراری: برنامه ای مدون و مبتنی بر سناریوهای معتبر که اهداف کلی، راهبردها و تاکتیکهای مدیریت یک حادثه یا شرایط اضطراری در آن تشریح می شود. این برنامه باید حداقل دربرگیرنده مراحل آمادگی، واکنش بازتوانی بوده و نقش و مسئولیت های افراد مسئول در آن مشخص شده باشد.

کمیته شرایط اضطراری: کمیته ای است که با ریاست مدیر/ مدیر ارشد شرایط اضطراری (به ترتیب در سطوح یک و دو) به منظور پشتیبانی از فرمانده صحنه و با هدف برنامه ریزی، هماهنگی و هدایت عوامل و منابع تحت سرپرستی وی در شرایط اضطراری در سه سطح تشکیل می شود.

تبصره ۲: کمیته شرایط اضطراری سطح سه با ریاست مدیرعامل شرکت اصلی وزارت نفت (شرکتهای ملی نفت ایران، ملی گاز ایران، ملی صنایع پتروشیمی و پالایش و پخش فراورده های نفتی) که مدیریت منطقه/سازمان/شرکت دارای شرایط اضطراری (اعم از دولتی، عمومی و خصوصی) مرتبط با حوزه آن شرکت اصلی می باشد، تشکیل خواهد شد.

مدیر شرایط اضطراری: شخصی است که مسئولیت طرح ریزی و استقرار فرایند مدیریت شرایط اضطراری، حصول اطمینان از انطباق ساختار، منابع، راهبردها و تاکتیک های عملیاتی، بسیج منابع و پشتیبانی کامل از فرمانده صحنه را در زمان واکنش، پیگیری و مدیریت جنبه های مدیریتی و اجرایی مراحل بازیابی را بر عهده دارد.

صفحه ۸ از ۲۲	راهنمای مدیریت شرایط اضطراری در صنعت نفت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست، پدافند غیرعامل
	MOP-HSED-GI-204(1)	

در این شیوه نامه، مدیر شرایط اضطراری، مدیران عامل شرکت های دارای شرایط اضطراری می باشند که باید دو نفر از مدیران ارشد سازمان را که به امور سازمان اشراف کامل دارند، طی حکم کتبی به ترتیب به عنوان جانشینان اول و دوم خود منصوب نمایند.

مدیر ارشد شرایط اضطراری: در مناطق متمرکز (نظیر ماهشهر، خارگ، عسلویه،...) مسئولیت عملیات کنترل و مقابله در سطح دوم شرایط اضطراری به عهده سازمان/ شرکت/ منطقه عملیاتی متولی مدیریت کلی منطقه متمرکز می باشد.

مدیر ارشد شرایط اضطراری در مناطق متمرکز به پیشنهاد اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پدافند غیرعامل وزارت نفت و با حکم وزیر منصوب می شود. مدیر ارشد شرایط اضطراری باید با هماهنگی اداره کل HSE و پدافند غیرعامل، دو نفر از مدیران ارشد منطقه را که به امور منطقه اشراف کامل دارند، طی حکم کتبی به ترتیب به عنوان جانشینان اول و دوم منصوب نماید.

فرمانده صحنه: شخصی است که در هر سه سطح توسط رئیس کمیته مدیریت شرایط اضطراری تعیین شده و مسئولیت فرماندهی و هدایت عملیات واکنش و فعالیت ها در شرایط اضطراری شامل ایمنی صحنه؛ کنترل وضعیت؛ تعیین، تخصیص و کنترل منابع؛ تعیین و اتخاذ تاکتیک های عملیاتی (نظیر اطفاء حریق، کنترل نشت، حفاظت محیطی و اموال) و سایر جنبه های عملیاتی را در صحنه به عهده دارد. تمامی مدیران شرکت درگیر شرایط اضطراری و بالاخص مدیر/ مدیر ارشد شرایط اضطراری، مسئول پشتیبانی از وی بوده و اتخاذ تصمیم نهایی در مدیریت عملیات کنترل شرایط اضطراری به عهده فرمانده صحنه می باشد.

صفحه ۹ از ۲۲	راهنمای مدیریت شرایط اضطراری در صنعت نفت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و آلودگی غیرمجاز
	MOP-HSED-GI-204(1)	

۶. اقدامات

۶-۱- تهیه طرح مدیریت شرایط اضطراری

هر یک از تاسیسات / واحدها / شرکتها / مناطق متمرکز صنعت نفت باید طرح مدیریت شرایط اضطراری خود را تهیه نمایند. این طرح باید در برگیرنده اقدامات قبل، حین و پس از شرایط اضطراری بوده و در آن ساختار مدیریت شرایط اضطراری، شرح وظایف افراد و نحوه ارتباط و هماهنگی درون/برون سازمانی و سلسله مراتب اطلاع رسانی، سناریوهای محتمل، طرحهای واکنش (EAP¹)، آموزش و برنامه ارزیابی طرحهای واکنش در شرایط اضطراری مطابق چارچوب این راهنما باشد. عناصر و الزامات کلیدی این طرح و اقدامات اجرایی موردنیاز به شرح زیر است.

۶-۱-۱- شناسایی سناریوهای معتبر منجر به شرایط اضطراری

هر یک از تاسیسات / واحدها / شرکتها / مناطق متمرکز صنعت نفت باید با بهره گیری از روشهای فنی و مناسب شامل مطالعات خطر و ارزیابی ریسک (به ویژه تحلیل خطر فرایندی) و بررسی سوابق حوادث رخ داده در سطح تاسیسات یا واحدهای مشابه اعم از حوادث با منشاء طبیعی یا غیرطبیعی، تکنولوژیکی و یا حوادث دارای منشاء انسانی، سناریوهای معتبر منجر به شرایط اضطراری که وقوع آن محتمل و به لحاظ منطقی قابل باور باشد را شناسایی نمایند. سناریوهای شناسایی شده باید فهرست شده و با توجه به میزان بالاترین پیامد قابل وقوع، سطح بندی شود.

۶-۱-۲- تهیه طرح واکنش (E.A.P)

هر یک از تاسیسات / واحدها / شرکتها / مناطق متمرکز صنعت نفت باید بر اساس سناریوهای محتمل، نسبت به تهیه و تدوین طرح های واکنش و دستورالعمل های تفصیلی برای تیم های واکنش در شرایط اضطراری اقدام نمایند. طرح واکنش شرایط اضطراری ضمن سهولت در کاربرد باید شفاف بوده و حاوی اطلاعات عملیاتی مورد

¹ Emergency Action Plan

صفحه ۱۰ از ۲۲	راهنمای مدیریت شرایط اضطراری در صنعت نفت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست، پدافند غیرعامل
	MOP-HSED-GI-204(1)	

نیاز در تمام سطوح شرایط اضطراری بوده و اقدامات مدیریت شرایط اضطراری را نیز پوشش دهد. این طرح همچنین باید شامل شرح اقدامات، مسئولیتها، منابع و سایر جزئیات عملیاتی در مراحل قبل، حین و پس از وقوع شرایط اضطراری باشد.

طرحهای واکنش در شرایط اضطراری باید حداقل سالانه مورد بررسی و بازنگری قرار گرفته و در صورت لزوم به روز گردند.

طرحهای واکنش در شرایط اضطراری باید مستند و به روشهای مناسب به اطلاع کلیه ذینفعان از قبیل اعضای کمیته شرایط اضطراری، کارکنان و پیمانکاران و صنایع هم‌جوار/جامعه محلی اطراف و .... رسانده شود.

۶ - ۱ - ۳ - تشکیل کمیته شرایط اضطراری

کمیته شرایط اضطراری با هدف تبیین ارتباطات، نقش و مسئولیتها به عنوان یکی از ارکان اصلی برنامه مدیریت شرایط اضطراری باید طرح ریزی و ایجاد شود.

ساختار این کمیته باید موثر، شفاف، دارای سلسله مراتب مشخص، بدون ابهام و قابل درک برای کارکنان بوده و دارای انعطاف کافی در مدیریت شرایط اضطراری باشد.

اعضای کمیته شرایط اضطراری سطح یک و دو متشکل از مدیر/مدیر ارشد شرایط اضطراری (رئیس)، رئیس امور HSE (دبیر)، رئیس روابط عمومی (سخنگو)، مدیر عملیات/رئیس مجتمع، رئیس حراست، رئیس پشتیبانی، رئیس امور مالی، رئیس مخابرات، رئیس تدارکات، رئیس انبارهای کالا، رئیس درمان و فوریتهای پزشکی، فرمانده بسیج، و سایر واحدها به تناسب نوع تاسیسات، گستردگی و ماهیت فرایند می باشد که به منظور برنامه ریزی، هماهنگی و هدایت عوامل و منابع تحت سرپرستی و پشتیبانی کامل از فرمانده صحنه در شرایط اضطراری تشکیل می‌گردد.

در ساختار کمیته برای مدیر/مدیر ارشد شرایط اضطراری و فرمانده صحنه باید دو رده جانشین و برای مابقی اعضا یک رده جانشین طی احکام کتبی تعیین شود.

صفحه ۱۱ از ۲۲	راهنمای مدیریت شرایط اضطراری در صنعت نفت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و رفاه غیرمعال
	MOP-HSED-GI-204(1)	

کمیته شرایط اضطراری سطح سه شرکت اصلی مسئولیت رصد وضعیت و هماهنگی و پشتیبانی کمیته‌های شرایط اضطراری شرکتهای تابعه (سطح یک و دو) را برعهده دارد. در صورت لزوم به اعلام شرایط اضطراری سطح سه، مسئولیت اطلاع‌رسانی و هماهنگی با وزارت کشور (و در صورت نیاز با سایر سازمانهای مسئول دولتی و نهادهای لشگری از جمله سازمان پدافند غیرعامل) به عهده این کمیته می‌باشد. اعضای کمیته مدیریت شرایط اضطراری سطح سه شرکت اصلی عبارتند از: معاون وزیر و مدیر عامل شرکت اصلی (رئیس)، مدیر HSE (دبیر)، رئیس روابط عمومی (سخن‌گو)، مدیر/ معاون تولید، مدیر/ معاون پشتیبانی، رئیس حراست و فرمانده بسیج شرکت اصلی.

بر اساس این ساختار، مدیر/ مدیر ارشد شرایط اضطراری در زمان حادثه کلیه مسئولیتهای پشتیبانی و هماهنگی را بر عهده خواهد داشت. مسئولیت کامل عملیات مقابله و کنترل از جنبه فنی و تاکتیکی با فرمانده صحنه می‌باشد و سایر عوامل سازمانی در یک نمودار ماتریسی تحت دستور فرمانده صحنه خواهند بود.

اعضای کمیته مدیریت شرایط اضطراری بسته به ماهیت عملیات، پراکندگی جغرافیایی تاسیسات و تفاوت سازمانی و تشکیلاتی در شرکتهای تابعه می‌تواند متفاوت باشد. این ساختار قابل انعطاف بوده و متناسب با وسعت و شدت حادثه، امکان دعوت از سایر بخشها/ واحدهای سازمانی/ اعضای حقیقی مدعو وجود دارد، ولی چارچوب اصلی آن باید حفظ شود.

۶ - ۱ - ۴- تعیین مسئولیت‌ها و شرح وظایف اعضای کمیته شرایط اضطراری

هر یک از تاسیسات / واحدها/ شرکتهای / مناطق متمرکز و شرکتهای اصلی تابعه وزارت نفت صنعت نفت باید مسئولیت اعضای کمیته شرایط اضطراری را در چارچوب این راهنما در مراحل قبل، حین و پس از پایان شرایط اضطراری تعیین نمایند. نمونه‌ای از نقش‌ها و مسئولیتهای اعضای کمیته حین وقوع شرایط اضطراری در سطوح یک و دو در جدول شماره دو ارائه شده است.

صفحه ۱۲ از ۲۲	راهنمای مدیریت شرایط اضطراری در صنعت نفت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و آلودگی غیرمجاز
	MOP-HSED-GI-204(1)	

جدول دو : نمونه‌ای از نقش‌ها و مسئولیت‌های اعضای کمیته شرایط اضطراری

مسئولیت‌ها	سمت
<ul style="list-style-type: none"> اطمینان از تهیه و استقرار طرح مدیریت شرایط اضطراری مدیریت کلی عملیات واکنش اضطراری و فعالیت‌های مرتبط حصول اطمینان از انجام اقدامات پیشگیرانه حصول اطمینان از انجام تمرینات و مانورها و مشارکت فعال و متعهدانه در آن اطمینان از ایجاد/ عملکرد صحیح وسایل ارتباطی / مخابرات برقراری ارتباط با مسئولین و ارگان‌های کلیدی ریاست جلسه مدیریت شرایط اضطراری هماهنگی با رئیس ستاد مرکزی مدیریت شرایط اضطراری شرکت اصلی و مقامات محلی حسب لزوم تائید انتشار اطلاعات از طریق بخش روابط عمومی ارتباط تنگاتنگ با فرمانده صحنه به منظور ارائه آخرین وضعیت عملیات و راهکارهای عملیاتی و تنظیم برنامه زمان‌بندی برای رفع شرایط اضطراری پیگیری مستمر و کنترل فعالیت‌های پشتیبانی، لجستیکی و تامین نیرو و تجهیزات و دریافت مستمر گزارش از نحوه عملکرد و رفع نارسایی‌ها و اطلاع شیوه‌های عملکرد و توسعه میزان کمک‌رسانی، متناسب با نیاز و تعیین حداکثر کمک‌های لازم و مدیریت اقدامات بهینه و عبور از شرایط اضطراری 	مدیر/ مدیر ارشد شرایط اضطراری
<ul style="list-style-type: none"> اتخاذ استراتژی و تاکتیک‌های مورد نیاز برای مقابله با شرایط اضطراری پیشنهاد برنامه‌های پیشگیرانه به مدیر شرایط اضطراری شرکت یا منطقه فرماندهی عملیات تاکتیکی برای مقابله با شرایط اضطراری همه‌نگ کننده عملیات‌های واکنش که به‌طور همزمان انجام می‌گیرند اطمینان از ایمنی کارکنان پاسخ‌دهنده به شرایط اضطراری و ایمنی سایر کارکنان کمک به توسعه استراتژی‌ها و تاکتیک‌های عملیات واکنش در شرایط اضطراری نظارت بر اجرای بخش عملیاتی برنامه واکنش اضطراری برآورد و درخواست منابع برای حمایت عملیات تاکتیکی از طریق بخش تدارکات اطمینان از اینکه تیم واکنش به‌طور مؤثر و در داخل محدوده تعریف شده فعالیت می‌کنند. همه‌نگی و هدایت تیم مدیریت حوادث و فوریت‌های پزشکی جهت ارائه به موقع خدمات 	فرمانده صحنه
<ul style="list-style-type: none"> انجام اقدامات اضطراری مربوط به عملیات (مثل توقف عملیات) همه‌نگی و همراهی در مدیریت جنبه‌های عملیاتی واکنش در شرایط اضطراری و ارائه مشاوره فنی و اطمینان از ارائه مستمر خدمات بهره‌برداری 	رئیس / مدیر عملیات / بهره‌برداری
<ul style="list-style-type: none"> همه‌نگی و همراهی در مدیریت جنبه‌های عملیاتی شرایط اضطراری همه‌نگی جهت تأمین تجهیزات مورد نیاز تعمیرات همه‌نگی با سایر واحدهای عملیات 	رئیس / مدیر تعمیرات

صفحه ۱۳ از ۲۲	راهنمای مدیریت شرایط اضطراری در صنعت نفت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و باغد غیرمجاز
	MOP-HSED-GI-204(1)	

مسئولیت‌ها	سمت
<ul style="list-style-type: none"> • هماهنگی و همراهی در مدیریت جنبه‌های عملیاتی مدیریت شرایط اضطراری و ارائه مشاوره فنی 	رئیس / مدیر مهندسی
<ul style="list-style-type: none"> • دبیر کمیته / ستاد مرکزی مدیریت شرایط اضطراری • ارائه سوابق و مدارک لازم در صورت نیاز • حصول اطمینان از اطلاع تمامی اعضاء کمیته شرایط اضطراری در رابطه با زمان و مکان برگزاری جلسات کمیته شرایط اضطراری در حین عملیات مقابله با شرایط اضطراری • ثبت و گزارش کلیه وقایع و رویدادها • تنظیم جلسات و تهیه صورتجلسات کمیته شرایط اضطراری • ارتباط نزدیک و موثر با اعضا کمیته شرایط اضطراری • مشخص نمودن مناطق ایمن و عملیاتی به منظور جلوگیری از تجمع افراد غیر مجاز، متفرقه و فاقد تجهیزات کافی در محل های تعیین شده 	HSE
<ul style="list-style-type: none"> • مدیریت تمام جنبه‌های مالی حادثه • پیش بینی و تخصیص بودجه اضطراری با هماهنگی مدیر شرایط اضطراری • اتخاذ ترتیب لازم برای رسیدگی و کنترل پرداخت های مالی اضطراری و ویژه • ارائه اطلاعات تجزیه و تحلیل مالی و هزینه حادثه • اطمینان از تفویض مناسب اختیار مالی در محل • مرور همه برنامه‌های بیمه مربوطه و اطمینان از اطلاع‌رسانی بیمه‌گران • جمع‌آوری و ارزیابی همه ادعاهای مرتبط با حادثه 	مالی
<ul style="list-style-type: none"> • برنامه‌ریزی و سازمان‌دهی بخش تدارکات • مشارکت در توسعه برنامه عملیاتی حادثه • نظارت بر شعب و واحدها در بخش تدارکات • تعیین و عرضه فوری منابع و امکانات موردنیاز حادثه • اطمینان از ثبت همه تجهیزات، مواد خریداری‌شده، اجاره یا قرض گرفته‌شده در طول عملیات واکنش اضطراری • کار با مدیر یا مدیران منطقه‌ای آماده‌باش برای ایجاد و حفظ شبکه تأمین • توسعه و توصیه تمام بخش‌های تأیید منابع و فرایند درخواست • هماهنگی و فرآیند درخواست برای منابع اضافی • پیگیری منابع و ایجاد تنظیمات لازم • مرور تاکتیک‌ها برای دوره عملیاتی بعدی جهت ارائه منابع و پشتیبانی تدارکاتی 	تدارکات و عملیات کالا
<ul style="list-style-type: none"> • هماهنگی با رسانه‌های عمومی و پاسخگویی و اطلاع‌رسانی به رسانه‌ها و مراجعین و غیره با هماهنگی مدیر / مدیر ارشد شرایط اضطراری • پایش رسانه‌های عمومی و فضای مجازی و مدیریت شایعات و اطلاع‌رسانی به موقع • مستند سازی صحنه حادثه و اقدامات عملیات کنترل 	روابط عمومی

صفحه ۱۴ از ۲۲	راهنمای مدیریت شرایط اضطراری در صنعت نفت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست، پدافند غیرعامل
	MOP-HSED-GI-204(1)	

مسئولیت‌ها	سیمت
<ul style="list-style-type: none"> • تعیین و عرضه فوری منابع و امکانات خدماتی مورد نیاز حادثه • اطمینان از رفاه عمومی و ایمنی بخش خدمات • هماهنگی و فرآیند درخواست برای منابع اضافی • پیگیری منابع و ایجاد هماهنگی‌های لازم • مرور برنامه برای دوره عملیاتی بعدی جهت تامین منابع و پشتیبانی خدماتی 	پشتیبانی اداری / خدمات
<ul style="list-style-type: none"> ▪ پایش و اطلاع رسانی به موقع حادثه در حوزه خدمات پیش بیمارستانی ▪ تامین واکنش مناسب و موثر از طریق مدیریت به موقع جامع و موثر صحنه حادثه تحت نظر مستقیم و هماهنگی کامل با فرمانده صحنه و مدیر/مدیر ارشد شرایط اضطراری و به کارگیری سامانه فرماندهی حادثه ▪ تامین خدمات حفظ کننده حیات با استفاده از منابع موجود ▪ انتقال فوری و صحیح مصدومین به مراکز درمانی تعیین شده بر اساس راهنمای مدیریت حوادث و فوریت‌های پزشکی در صنعت نفت ابلاغی وزارت نفت و رویه‌های عملیاتی مربوطه در انطباق با الزامات راهنمای مدیریت فوریت‌های پزشکی در صنعت نفت به شماره MOP-HSED-GI-105 	بهداشت و درمان (پزشکی) / امداد و نجات و کمک‌های اولیه)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ کنترل راه‌های ارتباطی و ورود و خروج افراد و امنیت در صحنه حادثه و تاسیسات ▪ کنترل دسترسی در صحنه ▪ اطمینان از تسهیل در تردد نیروهای امدادی و فرایند تخلیه شرکت یا منطقه ▪ ارتباط با نیروهای امنیتی در صورت لزوم ▪ تامین نیرو در صورت نیاز 	حراست
<ul style="list-style-type: none"> ▪ تهیه و در اختیار گذاشتن بی سیم به تعداد کافی و با برد مناسب در واحدهای عملیاتی ▪ تجهیز مرکز کنترل وضعیت اضطراری به وسایل ارتباطی لازم ▪ نصب، تست، توزیع و حفظ تجهیزات ارتباطی 	IT و مخابرات
<ul style="list-style-type: none"> ▪ فراخوان نیروها و بسیج منابع حسب دستور مدیر / مدیر ارشد شرایط اضطراری در اختیار فرمانده صحنه یا سایر مبادی ذیربط 	بسیج

صفحه ۱۵ از ۲۲	راهنمای مدیریت شرایط اضطراری در صنعت نفت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و رفاه غیرمعال
	MOP-HSED-GI-204(1)	

۶-۱-۵- برگزاری آموزش

هر یک از تاسیسات / واحدها / شرکتها / مناطق متمرکز صنعت نفت باید آموزش‌های لازم (تئوری / عملی / کارگاهی) جهت آشنایی با برنامه مدیریت شرایط اضطراری و طرحهای واکنش، نقش و مسئولیت‌ها، آشنایی با تجهیزات مورد استفاده و یا سایر موارد در ارتباط با مدیریت شرایط اضطراری را برگزار نمایند. به منظور اطمینان از آمادگی کارکنان برای مقابله با شرایط اضطراری، باید آموزش‌های کارکنان مرتبط (شرکتی / پیمانکاران) به صورت دوره‌ای و حداقل دو سال یک‌بار برگزار و اثربخشی آن در تمرین‌ها مورد ارزیابی قرار گیرد.

۶-۱-۶- انجام تمرینات^۱ دوره‌ای

هر یک از تاسیسات / واحدها / شرکتها / مناطق متمرکز صنعت نفت باید حداقل سه بار در سال نسبت به برنامه‌ریزی و انجام تمرینات عملی در سطوح سه گانه شرایط اضطراری بر اساس سناریوهای معتبر اقدام و از آمادگی کارکنان و کفایت و اثربخشی طرحهای واکنش، اطمینان حاصل نمایند. طرحهای واکنش باید پس از انجام تمرین‌ها مورد ارزیابی قرار گرفته و در صورت نیاز مورد بازنگری قرار گیرند.

۶-۲- ایجاد سامانه‌های ارتباطی و اطلاع رسانی وقوع حوادث و اعلام هشدار اضطراری

هر یک از تاسیسات / واحدها / شرکتها / مناطق متمرکز صنعت نفت باید متناسب با ماهیت عملیات، تنوع و پراکندگی تاسیسات نسبت به ایجاد سامانه‌های ارتباطی و اطلاع رسانی وقوع حوادث شامل خطوط تلفن، رادیو (بی سیم)، *Hot Line*، بلندگو، پیجر، سیستمهای اعلام حریق و نشن، شستی اعلام خطر و ... اقدام نمایند. این سامانه‌ها باید به سهولت در دسترس کلیه کارکنان قرار داشته و قابلیت دریافت وضعیتهای خطرناک، رویدادها و حوادث اعلامی از سوی کارکنان، پیمانکاران و سایر ذینفعان و همسایگان و اعلام آن به اتاق کنترل / ایستگاههای آتش نشانی / مراکز پایش و فرماندهی ایمنی و شرایط اضطراری (در مناطق متمرکز) و یا سایر محلهای تعیین شده را داشته باشد.

¹ Drill

صفحه ۱۶ از ۲۲	راهنمای مدیریت شرایط اضطراری در صنعت نفت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و انفجار
	MOP-HSED-GI-204(1)	

سامانه‌های ارتباطی و اطلاع‌رسانی حوادث باید به گونه ای طراحی شود که امکان تعیین موقعیت و محل اعلام کننده/ اطلاع دهنده حادثه برای مرکز دریافت پیام/ هشدار وجود داشته باشد. همچنین لازم است سامانه هشدار وضعیتهای اضطراری در تاسیسات پیش‌بینی شود. این سامانه‌ها باید دارای قابلیت هشدار فراگیر بوده و هشدارها نیز باید برای هر یک از وضعیتها (نظیر نشت گازهای سمی، انفجار، آتش سوزی و ...) متفاوت باشد.

۶ - ۳- پیش بینی منابع و آمادگی تجهیزات شرایط اضطراری

هر یک از تاسیسات / واحدها/ شرکتهای / مجتمع‌های غیرمتمرکز و مناطق متمرکز صنعت نفت باید نسبت به تهیه فهرست منابع و تجهیزات مورد نیاز بر اساس برنامه‌های واکنش طرح‌ریزی شده اقدام نموده و متناسب با نوع تجهیزات و منابع مورد نیاز، روشهای تامین آن را در زمان وقوع شرایط اضطراری (منابع درون/ برون سازمانی) تعیین نمایند.

لازم است تجهیزات شرایط اضطراری به صورت دوره ای مورد بازرسی قرار گرفته و تحت برنامه‌های نگهداری و تعمیرات پیشگیرانه تاسیسات قرار گیرد. همچنین به منظور حصول اطمینان از آماده به کار بودن این تجهیزات، تست‌های عملکردی در فواصل زمانی معین مطابق استانداردهای تخصصی، توصیه سازنده و تجربیات تاسیسات انجام شود. سوابق بازرسی، نگهداری و تست‌های عملکردی این تجهیزات باید ثبت و نگهداری شود.

۶ - ۴- ایجاد مرکز پایش و فرماندهی ایمنی و شرایط اضطراری

در مناطق متمرکز صنعت نفت (مطابق جدول شماره سه پیوست ۷-۱) باید نسبت به ایجاد مرکز پایش و فرماندهی ایمنی و شرایط اضطراری اقدام شود. این مرکز باید متناسب با وسعت منطقه، ماهیت عملیات، تنوع و پراکندگی تاسیسات، شرح فعالیت و بر اساس خروجی مطالعات شبیه‌سازی مناطق خطر، مطابق با استانداردهای مربوطه طراحی و احداث شود. موقعیت مرکز باید تا حد امکان در محدوده ایمن نسبت به مخاطرات صنعتی از جمله نشت گازهای سمی، انفجار و ....

صفحه ۱۷ از ۲۲	راهنمای مدیریت شرایط اضطراری در صنعت نفت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست، پدافند غیرعامل
	MOP-HSED-GI-204(1)	

قرار داشته و تهمیدات فنی موردنیاز نظیر فشار مثبت یا *Gas Tight* یا *Blast Proof* نیز در نظر گرفته شود. تجهیزات این مرکز با توجه به گستردگی، نوع و محل تاسیسات، سناریوهای محتمل و میزان منابع می‌تواند به شرح ذیل باشد:

- (۱) انواع سیستم های رادیویی و مخابراتی
  - ✓ سیستم های *VHF* و ...
  - ✓ تلفن های ماهواره ای
  - ✓ تلفن های دریایی
- (۲) انواع سیستم های مانیتورینگ و نظارتی
  - ✓ سیستم های *CCTV*
  - ✓ سیستم های *F & G*
- (۳) سیستم های برق اضطراری
  - ✓ موتور ژنراتور اضطراری
  - ✓ روشنایی اضطراری
  - ✓ *UPS*
- (۴) سیستم های نگهداری داده ها (نرم افزاری و سخت افزاری)
  - ✓ نقشه های *Layout*
  - ✓ سناریوهای مختلف وضعیت اضطراری
  - ✓ نقشه های خطوط و کریدورها و تاسیسات مشترک
  - ✓ لیست منابع و تجهیزات موجود در منطقه، مجتمع، تاسیسات و مناطق مجاور
  - ✓ فهرست شناسنامه های شیمیایی مواد پرخطر (*MSDS*)
  - ✓ نقشه مسیرهای دسترسی و جاده ای
- (۵) سیستم های هشدار و اعلام اضطراری
  - ✓ سیستم های آژیر
  - ✓ سیستم *Paging*
- (۶) سیستم های مورد نیاز شرایط اضطراری (برای خود مرکز)
  - ✓ تجهیزات امداد و نجات
  - ✓ تجهیزات ایمنی و آتش نشانی
  - ✓ تجهیزات تنفسی
- (۷) سیستم های صوتی و تصویری
  - ✓ ویدئو پروژکتور

صفحه ۱۸ از ۲۲	راهنمای مدیریت شرایط اضطراری در صنعت نفت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست، پدافند غیرعامل
	MOP-HSED-GI-204(1)	

- ✓ ویدئو کنفرانس
- ✓ لپ تاپ / تبلت
- ✓ تجهیزات اداری

۶ - ۵- تدارک ایستگاه فرماندهی صحنه^۱

هر یک از تاسیسات / واحدها / شرکتها / مناطق متمرکز صنعت نفت باید متناسب با ماهیت عملیات، تنوع و پراکندگی تاسیسات نسبت به ایجاد ایستگاه ثابت یا سیار فرماندهی صحنه اقدام نمایند. این ایستگاه باید در نزدیکترین محل ایمن در صحنه حادثه قرار گرفته و فضای کافی جهت استقرار فرمانده صحنه و عوامل کلیدی عملیاتی را داشته باشد. تجهیزات ایستگاه فرماندهی صحنه می تواند شامل موارد زیر باشد:

- تجهیزات ارتباطی پایدار و قابل اطمینان
- یک دستگاه رادیو بی سیم ثابت (base).
- تابلوی ثبت وقایع
- تابلوی جانمایی و ثبت موقعیت تجهیزات حادثه دیده و در معرض خطر
- بلندگو و آژیر
- بادنما، باد سنج و کیسه باد
- میز و صندلی به منظور برگزاری جلسات عملیاتی در محل
- فهرست منابع داخلی و خارجی، صنایع و تاسیسات همجوار و شماره تماس های کلیدی
- لیست حضور و غیاب تیم های عملیاتی حاضر در صحنه
- نقشه ها و رویه های عملیاتی و مدارک فنی مورد نیاز

¹ Command Post

صفحه ۱۹ از ۲۲	راهنمای مدیریت شرایط اضطراری در صنعت نفت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و باغد غیرمال
	MOP-HSED-GI-204(1)	

۶ - ۶ - واکنش در سطوح سه گانه شرایط اضطراری

۶ - ۶ - ۱ - واکنش در شرایط اضطراری سطح یک

- در صورت وقوع حادثه در تاسیسات، ابتدا تیم آتش نشانی اقدام به واکنش نموده و همزمان به مدیر شرایط اضطراری و فرمانده صحنه اطلاع رسانی می شود.
- تیم اعزامی، ضمن ارزیابی وضعیت، به مدیر شرایط اضطراری و فرمانده صحنه گزارش مستمر ارائه می نماید.
- در صورت انطباق وضعیت با معیارهای سطح یک، وقوع شرایط اضطراری سطح یک توسط مدیر شرایط اضطراری اعلام و همزمان فرمانده صحنه، عملیات کنترل را بر عهده گرفته و مدیر شرایط اضطراری نیز اقدامات پشتیبانی و هماهنگی و گسیل منابع را پیگیری می نماید.
- مدیر شرایط اضطراری موظف است در مناطق متمرکز، مدیر ارشد شرایط اضطراری (سطح دو) و در سایر تاسیسات، رئیس کمیته مدیریت شرایط اضطراری سطح سه و بالاترین مقام مسئول محلی را مطلع نموده و کلیه عوامل سطح دو / سه از جمله فرمانده صحنه و تیم های عملیات با اعلام و دستور مدیر ارشد شرایط اضطراری / رئیس کمیته مدیریت شرایط اضطراری سطح سه در وضعیت آماده باش قرار گیرند.
- رئیس کمیته مدیریت شرایط اضطراری سطح بالاتر می تواند تیمی را موظف به رصد وضعیت از جمله سطح وضعیت اضطراری نموده و توصیه های لازم را به مدیر شرایط اضطراری سطح یک ارائه نماید.

۶ - ۶ - ۲ - واکنش در شرایط اضطراری سطح دو

- نحوه اقدام در شرایط اضطراری سطح دو در مناطق متمرکز نظیر ماهشهر، عسلویه، خارک و... (که تاسیسات نفت، گاز، پالایش، پتروشیمی به صورت متمرکز و در مجاورت هم قرار دارند (جدول شماره سه پیوست ۷-۱)، به شرح زیر می باشد:

صفحه ۲۰ از ۲۲	راهنمای مدیریت شرایط اضطراری در صنعت نفت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و رفاه غیرمعال
	MOP-HSED-GI-204(1)	

- در صورت عدم توانایی مدیریت و کنترل وضعیت در سطح یک یا احراز معیارهای سطح دو شرایط اضطراری، شرایط اضطراری سطح دو توسط مدیر شرایط اضطراری (سطح یک) اعلام و فرمانده صحنه سطح دو، هدایت عملیات کنترل را بر عهده گرفته و مدیر ارشد شرایط اضطراری نیز اقدامات پشتیبانی و هماهنگی و گسیل منابع را پیگیری می نماید.
- در این سطح، فرمانده صحنه و کلیه عوامل عملیاتی سطح یک زیر نظر فرمانده صحنه سطح دو انجام وظیفه خواهند نمود.
- مدیر شرایط اضطراری نیز به کمیته شرایط اضطراری سطح دو ملحق و وظایف محوله را پیگیری می نماید.
- مدیر ارشد شرایط اضطراری موظف است رئیس کمیته مدیریت شرایط اضطراری سطح سه شرکت اصلی مربوطه و بالاترین مقام مسئول محلی را مطلع نماید.
- رئیس کمیته مدیریت شرایط اضطراری سطح سه شرکت اصلی می تواند تیمی را موظف به رصد وضعیت از جمله سطح وضعیت اضطراری نموده و در صورت لزوم توصیه های لازم را به مدیر ارشد شرایط اضطراری ارائه نماید.
- در صورتی که مدیر ارشد شرایط اضطراری، نیاز به کمک یا هماهنگی با خارج از منطقه (درخواست کالا و ...) را تشخیص دهد، باید مراتب را به رئیس کمیته مدیریت شرایط اضطراری سطح سه شرکت اصلی مربوطه منعکس نماید. مسئولیت هماهنگی لازم برای ارسال فوری کمک های مورد نیاز با رئیس کمیته مدیریت شرایط اضطراری سطح سه شرکت اصلی می باشد.

تبصره ۳: در شرکتهای هلدینگ (که ستاد آن در یکی از شهرها بوده و دارای چند شرکت تابعه تحت مدیریت ستاد می باشد، نظیر شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس) در صورتی که ستاد شرکت هلدینگ، دارای ساختار لازم به منظور مدیریت شرایط اضطراری باشد، می تواند عهده دار سطح دو مدیریت شرایط اضطراری در خصوص

صفحه ۲۱ از ۲۲	راهنمای مدیریت شرایط اضطراری در صنعت نفت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست، پدافند غیرعامل
	MOP-HSED-GI-204(1)	

شرکتهای تابعه خود در خارج از مناطق متمرکز باشد. فهرست اسامی این گونه شرکتها باید پس از ارزیابی لازم توسط مدیریت HSE شرکتهای اصلی به منظور اخذ تایید به اداره کل HSE و پدافند غیرعامل وزارت نفت پیشنهاد می شود.

۶ - ۶ - ۳- واکنش در شرایط اضطراری سطح سه

- در صورت عدم توانایی مدیریت و کنترل وضعیت در سطح یک یا دو (مناطق متمرکز) یا احراز معیارهای سطح سه شرایط اضطراری، وضعیت توسط مدیر / مدیر ارشد شرایط اضطراری به رئیس کمیته مدیریت شرایط اضطراری سطح سه و بالاترین مقام مسئول محلی گزارش می شود.
- اعلام وضعیت اضطراری سطح سه و اطلاع رسانی و هماهنگی با مسئولین سایر دستگاههای ذیربط خارج از صنعت نفت توسط رئیس کمیته مدیریت شرایط اضطراری سطح سه انجام می گیرد.
- در سطح سه شرایط اضطراری، فرماندهی صحنه و مسئولیت عملیات در تاسیسات صنعت نفت همچنان به عهده تیم عملیات صنعت نفت خواهد بود که حسب مورد توسط رئیس کمیته مدیریت شرایط اضطراری سطح سه تعیین می گردد.
- تا زمان اعلام وضعیت عادی، حضور اعضای کمیته های شرایط اضطراری سطوح یک و دو در مرکز پایش و فرماندهی ایمنی و شرایط اضطراری الزامی است. در صورت نیاز به خروج یکی از اعضا برای مدیریت عملیاتی، به تشخیص رییس ستاد / کمیته های مدیریت شرایط اضطراری وی می تواند محل را ترک نموده لیکن ضروری است جانشین این عضو عهده دار مسوولیت ایشان گردد.

۶ - ۷- بازنگری و بهبود

پس از اتمام شرایط اضطراری و بازگشت به وضعیت عادی، لازم است با تشکیل تیم های تخصصی و کارشناسی، وضعیت عملکرد سطوح مختلف شرایط اضطراری از جمله کفایت و اثربخشی طرحهای واکنش، اقدامات عملیاتی و

صفحه ۲۲ از ۲۲	راهنمای مدیریت شرایط اضطراری در صنعت نفت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و انفورماتیک
	MOP-HSED-GI-204(1)	

پشتیبانی انجام شده و میزان هماهنگی مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفته و نسبت به بازنگری و بهبود رویه‌ها، طرحها و برنامه‌های واکنش اقدام شود.

همچنین در صورت نیاز، اقدامات پیشگیرانه و اصلاحی مهندسی به منظور بهبود وضعیت زیرساختها، تجهیزات، و منابع سخت‌افزاری مدیریت شرایط اضطراری نیز تعیین و در دستور کار قرار گیرد.

۷. پیوستها

۷ - ۱ - جدول مناطق متمرکز مشمول اقدام در سطح دو شرایط اضطراری

جدول سه: فهرست مناطق متمرکز مشمول اقدام در سطح دو

نام منطقه	واحدهای مستقر	سازمان مسئول اقدام در سطح دو
پارس جنوبی (پارس یک و دو)	نفت و گاز پارس، مجتمع گاز پارس جنوبی، پایانه های نفتی، شرکتهای پتروشیمی، سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس، منطقه ۱۰ عملیات انتقال گاز، سایر شرکتهای	سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس
جزیره خارگ	پایانه های نفتی، نفت فلات قاره، پتروشیمی خارگ، ناحیه پخش خارگ، شرکت ملی نفت کش	شرکت پایانه های نفتی منطقه خارگ
ویژه اقتصادی پتروشیمی ماهشهر	سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی، شرکتهای پتروشیمی مستقر در منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی ماهشهر، سایر شرکتهای متقر در منطقه	سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی